പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 22

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/i3b

ഭീഷ്മ ഉവാച

ഭൂർലോകോഥ ഭുവർലോകഃ സ്വർലോകോഥ മഹർജനഃ

തപഃ സത്യം ച സപ്തൈതേ ദേവലോകാഃ പ്രകീർത്തിതാഃ1

പര്യായേണ തു സർവേഷാമാധിപത്യം കഥം ഭവേത്

ഇഹലോകേ ശുഭം രൂപമായുരാരോഗ്യമേവ ച 2

ലക്ഷ്മീശ്ച വിപുലാ ബ്രഹ്മൻകഥം സ്യാത്സുരപൂജിത

പുലസ്ത്യ ഉവാച

പുരാ ഹുതാശനഃ സാർദ്ധം മാരുതേന മഹീതലേ 3

ആദിഷ്ടഃ പുരുഹൂതേന വിനാശായ സുരദ്വിഷാമ്

നിർദഗ്ധേഷു തതസ്തേന ദാനവേഷു സഹസ്രശഃ 4

താരകഃ കമലാക്ഷശ്ച കാലദംഷ്ട്രഃ പരാവസുഃ

വിരോചനസ്തു സംഹ്രാദഃ പ്രയാതാസ്തേ തദാ വസൻ 5

അംതഃസമുദ്രമാവിശ്യ സന്നിവേശമകുർവത

അശക്താ ഇതി തേപ്യഗ്നിമാരുതാഭ്യാമുപേക്ഷിതാഃ 6

തതഃ പ്രഭൃതി വൈ ദേവാന്മാനുഷാൻസ ഭുജംഗമാൻ

സംപീഡ്യ ച മുനീൻസർവാൻപ്രവിശംതി പുനർജലമ് 7

ഏവം യുഗസഹസ്രാണി തേ വീരാഃ സപ്ത പംച ച
ജലദുർഗബലാദ്രാജൻപീഡയംതി ജഗത്ത്രയമ് 8
തതഃ പുനരഥോ വഹ്നിമാരുതാവമരാധിപഃ
ആദിദേശാചിരാദംബു നിധിരേഷ വിശോഷ്യതാമ്9
യസ്മാദസ്മദ്ദ്വിഷാം ഹ്യേഷ ശരണം വരുണാലയഃ
തസ്മാദ്ഭവദ്ഭ്യാമദ്യൈവ ശോഷമേഷ പ്രണീയതാമ്10
താവൂചതുസ്തതഃ ശക്രം മയശമ്ബരസൂദനമ്
അധർമ ഏഷ ദേവേംദ്ര സാഗരസ്യ വിനാശനമ്11
യസ്മാജ്ജീവനികായസ്യ മഹതഃ സംക്ഷയോ ഭവേത്
തസ്മാദുപായമന്യം തു സമാശ്രയ പുരംദര12
യസ്യ യോജനമാത്രേപി ജീവകോടി ശതാനി ച
നിവസംതി സുരശ്രേഷ്ഠ സ കഥം നാശമർഹതി13
ഏവമുക്തഃ സുരേംദ്രസ്തു ക്രോധസംരക്തലോചനഃ
ഉവാചേദം വചോ രോഷാദമരാവഗ്നിമാരുതൗ 14
ന ധർമാധർമസംയോഗം പ്രാപ്നുവംത്യമരാഃ ക്വചിത്
ഭവംതൗ തു വിശേഷേണ മഹാത്മാനൗ ച തിഷ്ഠതഃ 15
മമാജ്ഞാ ന കൃതാ യസ്മാന്മാരുതേന സമം ത്വയാ
മുംനിവ്രതപരോ ഭൂത്വാ പരിഗൃഹ്യ കലേവരമ്16
ധർമാർഥശാസ്ത്രരഹിതാം യോനിം പ്രതി വിഭാവസോ
തസ്മാദേകേന വപുഷാ മുനിരൂപേണ മാനുഷേ 17
മാരുതേന സമം ലോകേ തവ ജന്മ ഭവിഷ്യതി
യദാ തു മാനുഷത്വേപി ത്വയാ ഗംഡൂഷശോഷിതഃ 18
ഭവിഷ്യത്യുദധിർവഹ്നേ തദാ ദേവത്വമാപ്സ്യസി
ഇതീംദ്രശാപാത്പതിതൗ തത്ക്ഷണാത്തൗ മഹീതലേ 19
അവാപ്തവംതൗ ദേഹേ ച കുംഭാജ്ജന്മ തതോഭവത്
മിത്രാവരുണയോർവീര്യാദ്വസിഷ്ഠശ്ചാത്മജോഭവത് 20

തതോഗസ്ത്യ ഉഗ്രതപാ ബഭൂവ മുനിസത്തമഃ
അസ്മാദ്ഭ്രാതുഃ സ വൈ ഭ്രാതാ വസിഷ്ഠസ്യാനുജോ മുനിഃ21
ഭീഷ്മ ഉവാച
കഥം ച മിത്രാവരുണൗ പിതരാവസ്യ തൗ സ്മൃതൗ
ജന്മ കുംഭാദഗസ്ത്യസ്യ യഥാഭൂത്തദ്വദാധുനാ 22
പുലസ്ത്യ ഉവാച
പുരാ പുരാണപുരുഷഃ കദാചിദ്ഗംധമാദനേ
ഭൂത്വാ ധർമസുതോ വിഷ്ണുശ്ചചാര വിപുലം തപഃ 23
തപസാ ചാസ്യ ഭീതേന വിഘ്നാർഥേ പ്രേഷിതാവുഭൗ
ശക്രേണ മാധവാനംഗാവപ്സരോഗണസംയുതൗ 24
യദാ ച ഗീതവാദ്യേന ഭാവഹാവാദിനാ ഹരിഃ
ന കാമമാധവാഭ്യാം ച മോഹം നേതുമശക്യത 25
തദാ കാമമധുസ്ത്രീണാം വിഷാദമഭജദ്ഗണഃ
സംക്ഷോഭായത തസ്തേഷാമൂരുദേശാന്നരാഗ്രജഃ26
നാരീമുത്പാദയാമാസ ത്രൈലോക്യസ്യാപി മോഹിനീമ്
സംമോഹിതാസ്തയാ ദേവാസ്തൗ തു ചൈവ സുരാവുഭൗ27
അപ്സരാണാം സമക്ഷം ഹി ദേവാനാമബ്രവീദ്ധരിഃ
ഉർവശീതി ച നാമ്നേയം ലോകേ ഖ്യാതിം ഗമിഷ്യതി28
തതഃ കാമയമാനേന മിത്രേണാഹൂയതോർവശീ
പ്രോക്താ മാം രമയസ്വേതി ബാഢമിത്യബ്രവീച്ച സാ 29
ഗച്ഛംതീ തു തതഃ സൂര്യലോകമിംദീവരേക്ഷണാ
വരുണേനേ വൃതാ പശ്ചാദ്വചനം തമഭാഷത 30
മിത്രേണാഹം വൃതാ പൂർവം മമ സൂര്യഃ പതിഃ പ്രഭോ
ഉവാച വരുണശ്ചിത്തം മയി സംന്യസ്യ ഗമ്യതാമ് 31
ഗതായാം ബാഢമിത്യുക്ത്വാ മിത്രഃ ശാപമദാദഥ
അദ്യൈവ മാനുഷേ ലോകേ ഗച്ഛ സോമസുതാത്മജമ്32

ഭജസ്വേതി യതോ മിഥ്യാ ധർമ ഏഷ ത്വയാ കൃതഃ

ജലകുംഭേ തതോ വീര്യം മിത്രേണ വരുണേന ച 33

പ്രക്ഷിപ്തമഥ സംജാതൗ ദ്വാവേവ മുനിസത്തമൗ

നിമിർനാമ നൃപഃ സ്ത്രീഭിഃ പുരാ ദ്യൂതമദീവ്യത 34

തദംതരേഭ്യാജഗാമ വസിഷ്ഠോ ബ്രഹ്മസംഭവഃ

തസ്യ പൂജാമകുർവാണം ശശാപ സ മുനിർനൃപമ് 35

വിദേഹസ്ത്വം ഭവസ്വേതി ശപ്തസ്തേനാപ്യസൗ മുനിഃ

അന്യോന്യശാപാദുഭയോർവിശരീരേ തു തേജസീ 36

ജഗ്മതുശ്ശാപനാശായ ബ്രഹ്മാണം ജഗതഃ പതിമ്

അഥ ബ്രഹ്മസമാദേശാല്ലോചനേഷ്വവസന്നിമിഃ 37

നിമേഷാഃ സ്യുശ്ചലോകാനാം തദ്വിശ്രാമായ പാർഥിവ

വസിഷ്ഠോപ്യഭവത്തസ്മിഞ്ജലകുംഭേ ച പൂർവവത് 38

തതോ ജാതശ്ചതുർബാഹുഃ സാക്ഷസൂത്രകമംഡലുഃ

അഗസ്ത്യ ഇതി ശാംതാത്മാ ബഭൂവ ഋഷിസത്തമഃ39

മലയസ്യൈകദേശേ തു വൈഖാനസ വിധാനതഃ

സഭാര്യഃ സംവൃതോ വിപ്രൈസ്തപശ്ചക്രേ സുദുഷ്കരമ് 40

തതഃ കാലേന മഹതാ താരകാദിനിപീഡിതമ്

ജഗദ്വീക്ഷ്യസകോപേന പീതവാന്വരുണാലയമ്41

തതോസ്യ വരദാസ്സർവേ ബഭൂവുഃ ശംകരാദയഃ

ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുശ്ച ഭഗവാന്വരദാനായ ജഗ്മതുഃ42

വരം വൃണീശ്വ ഭദ്രം തേ യശ്ചാഭീഷ്ടോത്ര വൈ മുനേ

അഗസ്ത്യ ഉവാച

യാവദ്ബ്രഹ്മസഹസ്രാണാം പംചവിംശതികോടയഃ43

വൈമാനികോ ഭവിഷ്യാമി ദക്ഷിണാംബരവർത്മനി

മദ്വിമാനോദയാത്കുര്യാദ്യഃ കശ്ചിത്പൂജനം മമ 44

സ സപ്തലോകാധിപതിഃ പര്യായേണ ഭവിഷ്യതി

യസ്ത്വാശ്രമം പുഷ്കരേ തു മന്നാമ്നാ പരികീർതയേത് 45

സ ചൈവ പുണ്യതാം യാതു വര ഏഷ വൃതോ മയാ

ശ്രാദ്ധം യേഽത്ര കരിഷ്യംതി പിംഡപൂർവം തു ഭക്തിതഃ46

തേഷാം പിതൃഗണാസ്സർവേ മയാ സഹ ദിവി സ്ഥിതാഃ

ഏതത്കാലം വസിഷ്യംതി ഏഷ ഏവ വരോ മമ47

ഏവമസ്ത്വിതി തേപ്യുക്ത്വാ ജഗ്മുർദേവാ യഥാഗതമ്

തസ്മാദർഘഃ പ്രദാതവ്യോ ഹ്യഗസ്ത്യായ സദാ ബുധൈഃ48

ഭീഷ്മ ഉവാച

കഥമർഘപ്രദാനം ച കർതവ്യം തസ്യ വൈ മുനേഃ

വിധാനം യദഗസ്ത്യസ്യ പൂജനേ തദ്വദസ്വ മേ 49

പുലസ്ത്യ ഉവാച

പ്രത്യൂഷ സമയേ വിദ്വാൻകുര്യാദസ്യോദയേ നിശി

സ്നാനം ശുക്ലതിലൈസ്തദ്വച്ഛുക്ലമാല്യാംബരോ ഗൃഹീ 50 1.22.50

സ്ഥാപയേദവ്രണം കുംഭം മാല്യവസ്ത്രവിഭൂഷിതമ്

പംചരത്നസമായുക്തം ഘൃതപാത്രേണസംയുതമ്51

അംഗുഷ്ഠമാത്രം പുരുഷം തഥൈവ സുവർണമധ്യായതബാഹുദംഡമ്

ചതുർഭുജം കുംഭമുഖേ നിധായ ധാന്യാനി സപ്താചലസംയുതാനി52

സകാംസ്യപാത്രാക്ഷതശുക്ലയുക്തം മംത്രേണ ദദ്യാദ്ദ്വിജപുംഗവായ

ഉത്ക്ഷിപ്യ കുംഭോപരിദീർഘബാഹുമനന്യചേതാ യമദിങ്മുഖസ്ഥമ്53

ശ്വേതാം ച ദദ്യാദ്യദിശക്തിരസ്തി രൗപ്യൈഃ ഖുരൈർഹേമമുഖീം സവത്സാം

ധേനും നരഃ ക്ഷീരവതീം പ്രണമ്യ സ്രഗ്വസ്ത്രഘംടാഭരാണാം ദ്വിജായ54

ആസപ്തരാത്രാദുദയേ നൃപാസ്യ ദാതവ്യമേതത്സകലം നരേണ

യാവത്സമാസ്സപ്തദശാഥ വാ സ്യുരഥോർദ്ധ്വമപ്യത്ര വദംതി കേചിത്55

കാശപുഷ്പപ്രതീകാശ അഗ്നിമാരുതസംഭവ

മിത്രാവരുണയോഃ പുത്ര കുംഭയോനേ നമോസ്തു തേ56

പ്രത്യബ്ദം ച ഫലത്യാഗമേവം കുർവന്നസീദതി

ഹോമം കൃത്വാ തതഃ പശ്ചാദ്വർതയേന്മാനവഃ ഫലമ്57

അനേനവിധിനാ യസ്തു പുമാനർഘം നിവേദയേത് അർഘ്യ

ഇമം ലോകമവാപ്നോതി രൂപാരോഗ്യഫലപ്രദമ്58

ദ്വിതീയേന ഭുവർലോകം സ്വർലോകം ച തതഃ പരമ്

സപ്തൈവ ലോകാനാപ്നോതി സപ്താർഘാന്യഃ പ്രയച്ഛതി59

ഇതി പഠതി ശൃണോതി യോ ഹി സമ്യക്ചരിതമഗസ്ത്യസമർചനം ച പശ്യേത്

മതിമപി ച ദദാതി സോപി വിഷ്ണോർഭവനഗതഃ പരിപൂജ്യതേമരൗഘൈഃ60

ഭീഷ്മ ഉവാച

സൗഭാഗ്യാരോഗ്യഫലദമമിത്രക്ഷയകാരകമ്

ഭുക്തിമുക്തിപ്രദം യച്ച തന്മേ ബ്രൂഹി മഹാമതേ61

പുലസ്ത്യ ഉവാച

യദുമായാ പുരാ ദേവ ഉവാചാംധകസൂദനഃ

കഥാസു സംപ്രവൃത്താസു ധർമ്യാസു ലലിതാസു ച62

തദിദാനീം പ്രവക്ഷ്യാമി ഭുക്തിമുക്തിഫലപ്രദമ്

ഗൗര്യുവാച

ദത്തഃ ശാപോ ഹി സാവിത്ര്യാ മഹ്യം ലക്ഷ്മ്യൈ സുരേശ്വര63

യഥാ ലക്ഷ്മീപ്രധാനത്വമഹം യാമി തഥാ വദ

ശംകര ഉവാച

ശൃണുഷ്വാവഹിതാ ദേവി തഥൈവാന്യത്സ്വയംകൃതമ്64

നരാണാമഥ നാരീണാമാരാധനമനുത്തമമ്

നഭസ്യേ വാഥ വൈശാഖേ പുണ്യേ മാർഗശിരസ്യഥ65

ശുക്ലപക്ഷേ തൃതീയായാം സ്നാതഃ സ ഗൗരസർഷപൈഃ

ഗോരോചനം സഗോമൂത്രം ഗോദുഗ്ധം ച ഘൃതം തഥാ66

ദധിചംദനസംമിശ്രം ലലാടേ തിലകം ന്യസേത്

സൗഭാഗ്യാരോഗ്യകൃദ്യസ്മാത്സദാ ച ലലിതാപ്രിയമ്67

പ്രതിപക്ഷം തൃതീയായാം പുമാന്വാപി സുവാസിനീ

ധാരയേദ്രക്തവസ്ത്രാണി കുസുമാനി സിതാനി ച 68

വിധവാ ശുക്ലവസ്ത്രം വൈ ത്വേകമേവ ഹി ധാരയേത്

കുമാരീ ശുക്ല സൂക്ഷ്മേ ച പരിദധ്യാത്തു വാസസീ 69

ദേവീം ച പംചഗവ്യേന തതഃ ക്ഷീരേണ കേവലം

സ്നാപയേന്മധുനാ തദ്വത്പുഷ്പഗംധോദകേന തു70

പൂജയേച്ഛുക്ലപുഷ്പൈസ്തു ഫലൈർനാനാവിധൈരപി

ധാന്യലാജാദിലവണഗുഡക്ഷീരഘൃതാന്വിതൈഃ71

ശുക്ലാക്ഷതതിലൈരർചാ കാര്യാ ദേവി സദാ ത്വയാ

പാദയോരർചനം കുര്യാത്പ്രതിപക്ഷം വരാനനേ 72

വരദായൈ നമഃ പാദൗ തഥാ ഗുൽഫൗ ശ്രിയൈ നമഃ

അശോകായൈ നമോ ജംഘേ പാർവത്യൈ ജാനുനീ തഥാ 73

ഊരൂ മാംഗല്യകാരിണ്യൈ വാമദേവ്യൈ തഥാ കടിമ്

പദ്മോദരായൈ ജഠരം നമഃ കംഠേ ശ്രിയൈ നമഃ74

കരൗ സൗഭാഗ്യദായിന്യൈ ബാഹൂ ച സുമുഖശ്രിയൈ

മുഖം ദർപവിനാശിന്യൈ സ്മരദായൈ സ്മിതം പുനഃ75

ഗൗര്യൈ നമസ്തഥാനാസാമുത്പലായൈ ച ലോചനേ

തുഷ്ട്യൈ ലലാടമലകം കാത്യായന്യൈ നമഃ ശിരഃ76

നമോ ഗോര്യൈ നമഃ പുഷ്ട്യൈ നമഃ കാംത്യൈ നമഃ ശ്രിയൈ

രംഭായൈ ലലിതായൈ ച വാമദേവ്യൈ നമോ നമഃ77

ഏവം സംപൂജ്യ വിധിവദഗ്രതഃ പദ്മമാലിഖേത്

പത്രൈഃ ഷോഡശഭിര്യുക്തം ക്രമേണൈവ സകർണികമ്78

പൂർവേണ വിന്യസേദ്ഗൗരീമപർണാം ച തതഃ പരമ്

ഭവാനീം ദക്ഷിണേ തദ്വദ്രുദ്രാണീം ച തതഃ പരമ്79

വിന്യസേത്പശ്ചിമേ ഭാഗേ സൗമ്യാം മദനവാസിനീമ്

വായവ്യേ പാടലാമുഗ്രാമുത്തരേണ തഥാ ഉമാമ്80

സാധ്യാം പഥ്യാം തഥാ സൗമ്യാം മംഗലാം കുമദാം സതീമ്

ഭദ്രാം ച മധ്യേ സംസ്ഥാപ്യ ലലിതാം കർണികോപരി81

കുസുമൈരക്ഷതാദ്ഭിർവാ നമസ്കാരേണ വിന്യസേത്

ഗീതമംഗലഘോഷം ച കാരയിത്വാ സുവാസിനീമ്82

പൂജയേദ്രക്തവാസോഭി രക്തമാല്യാനുലേപനൈഃ

സിംദൂരം സ്നാനചൂർണം ച താസാം ശിരസി പാതയേത്83

സിംദൂരം കുംകുമം സ്നാനമതീവേഷ്ടം യതസ്തതഃ

തഥോപദേഷ്ടാരമപി പൂജയേദ്യത്നതോ ഗുരുമ്84

ന പൂജ്യതേ ഗുരുര്യത്ര സർവാസ്തത്രാഫലാഃ ക്രിയാഃ

ജപൈശ്ച പൂജയേദ്ഗൗരീമുത്പലൈരസിതൈഃ സദാ85

ബംധുജീവൈഃ പ്രിയേ പൂജ്യാ കാർതികേ മാസി യത്നതഃ

ജാതീപുഷ്പൈർമാർഗശിരേ പൗഷേ പീതൈഃ കുരംടകൈഃ86

കുംദൈഃ കുമുദപുഷ്പൈശ്ച ദേവീം മാഘേപി പൂജയേത്

സിംദുവാരേണ ജാത്യാ വാ ഫാൽഗുനേപ്യർചയേന്നരഃ87

ചൈത്രേ തു മല്ലികാശോകൈർവൈശാഖേ ഗംധപാടലൈഃ

ജ്യേഷ്ഠേ കമലമംദാരൈരാഷാഢേ ച ജലാംബുജൈഃ88

മംദാരൈരഥ മാലത്യാ ശ്രാവണേ പൂജയേത്സദാ

ഗോമൂത്രം ഗോമയം ക്ഷീരം ദധിസർപിഃ കുശോദകമ്89

ബില്വപത്രാർകകുസുമാംബുജ ഗോശൃംഗവാരി ച

പംചഗവ്യം ച ബില്വം ച പ്രാശയേത്ക്രമശഃ സദാ90

ഏതദ്ഭാദ്രപദാദൗ തു പ്രാശനം സമുദാഹൃതമ്

പ്രതിപക്ഷം ച മിഥുനം തൃതീയായാം വരാനനേ91

ഭോജയിത്വാർചയേദ്ഭക്ത്യാ വസ്ത്രമാല്യാനുലേപനൈഃ

പുംസഃ പീതാംബരേ ദദ്യാത്സ്ത്രിയാഃ കൗശേയവാസസീ92

നിഷ്പാവ ജീരലവണമിക്ഷുദംഡ ഗുഡാന്വിതമ്

സ്ത്രിയൈ ദദ്യാത്ഫലം പുംസഃ സുവർണോത്പലസംയുതമ്93

യഥാ ന ദേവി ദേവസ്ത്വാം സംപരിത്യജ്യ ഗച്ഛതി

തഥാ മാമുദ്ധരാശേഷ ദുഃഖസംസാരസാഗരാത്94

കുമുദാ വിമലാ നംദാ ഭവാനീ വസുധാ ശിവാ

ലലിതാ കമലാ ഗൗരീ സതീ രമ്ഭാഥ പാർവതീ95

നഭസ്യാദിഷു മാസേഷു പ്രീയതാമിത്യുദീരയേത്

വ്രതാംതേ ശയനം ദദ്യാത്സുവർണകമലാന്വിതമ്96

മിഥുനാനി ചതുർവിശദ്ദ്വാദശാഥ സമർചയേത്

അഷ്ടാവഷ്ടാഥവാ ഭൂയശ്ചതുർമാസേഥ വാർചയേത്97

പൂർവം ദത്വാഥ ഗുരവേ പശ്ചാദന്യാൻസമർചയേത്

ഉക്താനന്തതൃതീയൈഷാ സദാനംതഫലപ്രദാ98

സർവപാപഹരാ ദേവീ സൗഭാഗ്യാരോഗ്യവർധിനീ

ന ചൈനം വിത്തശാഠ്യേന കദാചിദപി ലംഘയേത്99

നരോ വാ യദി വാ നാരീ സോപവാസവ്രതം ചരേത്

ഗർഭിണീ സൂതികാ നക്തം കുമാരീ വാഥ രോഗിണീ100 1.22.100

യദാ്യശുദ്ധാ തദാന്യേന കാരയേത്പ്രയതാ സ്വയമ്

ഇമാമനംതഫലദാം യസ്തൃതീയാം സമാചരേത്101

കല്പകോടിശതം സാഗ്രം ശിവലോകേ മഹീയതേ

വിത്തഹീനോപി കുർവീത യാവദ്വർഷമുപോഷണമ്102

പുഷ്പമംത്രവിധാനേ സോപി തത്ഫലമാപ്നുയാത്

നാരീ വാ കുരുതേ യാ തു ആത്മനഃ ശുഭമിച്ഛതീ103

ജന്മപൗരുഷമാപ്നോതി ഗൗര്യനുഗ്രഹകാരിതമ്

ഇതി പഠതി ശൃണോതി വാ യ ഇത്ഥം ഗിരിതനയാവ്രതമിംദ്രലോകസംസ്ഥഃ104

മതിമപി ച ദദാതി യോപി ദേവൈരമരവധൂജനകിന്നരൈഃ സ പൂജ്യഃ

അന്യാമപി പ്രവക്ഷ്യാമി തൃതീയാം പാപനാശിനീമ്105

രസകല്യാണിനീമേതാം പുരാകല്പഭവാ വിദുഃ

മാഘേമാസി തു സംപ്രാപ്യ തൃതീയാം ശുക്ലപക്ഷതഃ106

പ്രാതർഗംധേന പയസാ തിലൈഃ സ്നാനം സമാചരേത്

സ്നാപയേന്മധുനാ ദേവീം തഥൈവേക്ഷുരസേന തു107

ഗംധോദകേന ച പുനഃ പൂജനം കുംകുമേന തു

ദക്ഷിണാംഗാനി സംപൂജ്യ തതോ വാമാനി പൂജയേത്108

ലലിതായൈ പദം ദേവ്യൈ വാമഗുൽഫൗ തതോർചയേത്

ജംഘേ ജാനു തഥാ ശാംത്യൈ തഥൈവോരും ശ്രിയൈ നമഃ109

മദാലസായൈ ച കടിമമലായൈ തഥോദരമ്

സ്തനൗ മദനവാസിന്യൈ കുമുദായൈ ച കംധരാമ്110

ഭുജം ഭുജാഗ്രം മാധവ്യൈ കമലായൈ സുഖസ്മിതേ

ഭ്രൂലലാടം ച രുദ്രാണ്യൈ ശംകരായൈ തഥാലകം111

മദനായൈ ലലാടം തു മോഹനായൈ പുനർഭ്രുവൗ

നേത്രേ ചംദ്രാർധധാരിണ്യൈ തുഷ്ട്യൈ ച വദനം പുനഃ112

ഉത്കംഠിന്യൈ നമഃ കംഠമമൃതായൈ നമസ്തനുമ്

രംഭായൈ ച മഹാബാഹൂ വിശോകായൈ നമഃ കരൗ113

ഹൃദയം മന്മഥാഹ്വായൈ പാടലായൈ തഥോദരം

കടിം സുരതവാസിന്യൈ തഥോരൂ പംകജശ്രിയൈ114

ജാനുജംഘേ നമോ ഗൗര്യൈ ഗുൽഫൗ ശാംത്യൈ തഥാർചയേത്

ധരാധരായൈ പാദൗ തു വിശ്വകായൈ നമഃ ശിരഃ115

നമോ ഭവാന്യൈ കാമിന്യൈ വാസുദേവ്യൈ ജഗച്ഛ്രിയൈ

ആനംദായൈ നംദായൈ സുഭദ്രായൈ നമോനമഃ116

ഏവം സംപൂജ്യ വിധിവദ്വിജദാംപത്യമർചയേത്

ഭോജയിത്വാ തഥാന്നേന മധുരേണ വിമത്സരഃ117

സമോദകം വാരികുംഭം ശുക്ലാംബരയുഗദ്വയം

ദത്വാ സുവർണകമലം ഗംധമാല്യൈരഥാർചയേത്118

പ്രീയതാമത്ര കുമുദാ ഗൃഹ്ണീയാല്ലവണവ്രതമ്

അനേന വിധിനാ ദേവീം മാസിമാസി സദാർചയേത്119

ലവണം വർജയേന്മാഘേ ഫാൽഗുനേ ച ഗുഡം പുനഃ

നവനീതം തഥാ ചൈത്രേ വർജ്യം മധു ച മാധവേ120

പാനീയം ജ്യേഷ്ഠമാസേ തു തഥാഷാഢേ ച ജീരകം

ശ്രാവണേ വർജയേത്ക്ഷീരം ദധി ഭാദ്രപദേ തഥാ121

ഘൃതമാശ്വയുജേ തദ്വദൂർജേ വർജ്യം ച മാക്ഷികം

ധാന്യാകം മാർഗശീർഷേ തു പൗഷേ വർജ്യാ ച ശർകരാ122

വ്രതാംതേ കരകം പൂർണമേതേഷാം മാസിമാസി ച

ദദ്യാദ്വികാലവേലായാം ഭക്ഷ്യപാത്രേണ സംയുതം123 വികാല

ലഡ്ഡുകാസ്സേവകാശ്ചൈവ സംയാവമഥ പൂരികാ

നാരികാ ഘൃതപൂർണാശ്ച പിഷ്ടപൂർണാ ച നംദികീ124

ക്ഷീരശാകം ച ദധ്യന്നം പിംഡശാകം തഥൈവ ച

മാഘാദൗ ക്രമശോ ദദ്യാദേതാനി കരകോപരി125

കുമുദാ മാധവീ രംഭാ സുഭദ്രാ ച ശിവാ ജയാ

ലലിതാ കമലാനംഗാ മംഗലാ രതി ലാലസാ126

ക്രമാന്മാഘാദിമാസേഷു പ്രീയതാമിതി കീർതയേത്

സർവത്ര പംചഗവ്യം ച പ്രാശനം സമുദാഹൃതം127

ഉപവാസീ ഭവേന്നിത്യമശക്തൗ നക്തമിഷ്യതേ

കുര്യാദേവമിദം നാരീ രസകല്യാണിനീ വ്രതം128

പുനർമാഘേ ച സംപ്രാപ്തേ ശർകരാ കലശോപരി

കൃത്വാ തു കാംചനീം ഗൗരീം പംചരത്നസമന്വിതാം129

സ്വകീയാംഗുഷ്ഠമാത്രം ച സാക്ഷസൂത്രകമംഡലും

ചതുർഭുജാമിംദുയുതാം സിതനേത്രപടാവൃതാം130

തദ്വദ്ഗോമിഥുനം ചൈവ സുവർണസ്യ സിതാംബരം

സവസ്ത്രം ഭാജനം ദദ്യാദ്ഭവാനീ പ്രീയതാമിതി131

അനേനവിധിനാ യസ്തു രസകല്യാണിനീവ്രതം

കുര്യാച്ച സർവപാപേഭ്യസ്തത്ക്ഷണാദേവ മുച്യതേ132

ഭവാനാം ച സഹസ്രം തു ന ദുഃഖീ ജായതേ ക്വചിത്

അഗ്നിഷ്ടോമസഹസ്രേണ യത്ഫലം തദവാപ്നുയാത്133
നാരീ വാ കുരുതേ യാ തു കുമാരീ വാ വരാനനേ
വിധവാ ച വരാകീ വാ സാപി തത്ഫലഭാഗിനീ134
സൗഭാഗ്യാരോഗ്യസംപന്നാ ഗൗരീലോകേ മഹീയതേ
ഇതി പഠതി യ ഇത്ഥം യഃ ശൃണോതി പ്രസംഗാത്
സകലകലുഷമുക്തഃ പാർവതീലോകമേതി135
മതിമപി ച വിധത്തേ യോ നരാണാം പ്രിയാർഥം
വിബുധപതിജനാനാം ലോകഗഃ സ്യാദമോഘഃ
തഥൈവാന്യാം പ്രവക്ഷ്യാമി തൃതീയാം പാപനാശിനീമ്136
നാമ്നാ ച ലോകവിഖ്യാതാമഗ്ര്യാനംദകരീമിമാം
യദാ ശുക്ലതൃതീയായാമഷാഢർക്ഷം ഭവേത്ക്വചിത്137
ബ്രഹ്മർക്ഷം വാഥ ച മഘാ ഹസ്തോ മൂലമഥാപി വാ
ദർഭഗംധോദകൈഃ സ്നാനം തദാ സമ്യക്സമാചരേത്138
ശുക്ലമാല്യാംബരധരഃ ശുക്ലഗംധാനുലേപനഃ
ഭവാനീമർചയേദ്ഭക്ത്യാ ശുക്ലപുഷ്പൈഃ സുഗംധിഭിഃ139
മഹാദേവം ച സകലമുപവിഷ്ടം മഹാസനേ
വാസുദേവ്യൈ നമഃ പാദൗ ശംകരായൈ നമോ ഹരേഃ140
ജംഘേശോകവിനാശിന്യൈ മാനദായൈ നമഃ പ്രഭോഃ
രംഭായൈ പൂജയേദൂരൂ ശിവായ ച പിനാകിനേ141
ആനംദിന്യൈ കടിം ദേവ്യാഃ ശൂലിനശ്ശൂലപാണയേ
മാധവ്യൈ ച തഥാ നാഭിമഥ ശംഭോർഭവായ വൈ142
സ്തനൗ ചാനംദകാരിണ്യൈ ശംകരസ്യേംദുധാരിണേ
ഉത്കംഠിന്യൈ നമഃ കംഠം നീലകംഠായ വൈ ഹരേഃ143
കരാവുത്പലധാരിണ്യൈ രുദ്രായ ജഗതഃ പ്രഭോ
ബാഹൂ ച പരിരംഭിണ്യൈ നൃത്യപ്രീതായ വൈ ഹരേഃ144
ദേവ്യാ മുഖം വിലാസിന്യൈ വൃഷഭായ പുനർവിഭോഃ

സ്മിതം ച സ്മരണീയായൈ വിശ്വവക്ത്രായ വൈ വിഭോഃ145
നേത്രേ മംദാരവാസിന്യൈ വിശ്വധാമ്നേ ത്രിശൂലിനഃ
ഭ്രുവൗ നൃത്യപ്രിയായൈ ച ശംഭോർവൈ പാശശൂലിനേ146
ദേവ്യാ ലലാടമിംദ്രാണ്യൈ വൃഷവാഹായ വൈ വിഭോഃ
സ്വാഹായൈ മകുടം ദേവ്യാ വിഭോ ഗംഗാധരായ വൈ147
വിശ്വകായൗ വിശ്വഭുജൗ വിശ്വപാദമുഖൗ ശിവൗ
പ്രസന്നവരദൗ വംദേ പാർവതീപരമേശ്വരൗ148
ഏവം സംപൂജ്യ വിധിവദഗ്രതഃ ശിവയോഃ പുനഃ
പദ്മോത്പലാനി രജസാ നാനാവർണേന കാരയേത്149
ശംഖചക്രേ സകടകേ സ്വസ്തികം ശുഭകാരകമ്
യാവംതഃ പാംസവസ്തത്ര രജസഃ പതിതാ ഭുവി150 1.22.150
താവദ്വർഷസഹസ്രാണി ശിവലോകേ മഹീയതേ
ചത്വാരി ഘൃതപാത്രാണി സഹിരണ്യാനി ശക്തിതഃ151
ദത്വാ ദ്വിജായ കരകമുദകേന സമന്വിതമ്
പ്രതിപക്ഷം ചതുർമാസം യാവദേതാന്നിവേദയേത്152
തതസ്തു ചതുരോ മാസാൻപൂർവവത്കരകോപരി
ചത്വാരി ഘൃതപാത്രാണി തിലപാത്രാണ്യംനംതരം153
ഗംധോദകം പുഷ്പവാരി ചംദനം കുങ്കുമോദകം
അപക്വം ദധിദുഗ്ധം ച ഗോശൃംഗോദകമേവ ച154
അബ്ദോദകം തഥാ വാരികുഷ്ഠചൂർണാന്വിതം പുനഃ
ഉശീരസലിലം ചൈവ യവചൂർണോദകം പുനഃ155
തിലോദകം ച സംപ്രാശ്യസ്വപേന്മാർഗശിരാദിഷു
മാസേഷു പക്ഷദ്വിതയം പ്രാശനം സമുദാഹൃതമ്156
സർവത്രശുക്ലപുഷ്പാണിപ്രശസ്താനിസദാർചനേ
ദാനകാലേ ച സർവത്ര മംത്രമേതമുദീരയേത്157
ഗൗരീ മേ പ്രീയതാം നിത്യമഘനാശായ മംഗലാ

സൗഭാഗ്യായാസ്തു ലലിതാ ഭവാനീ സർവസിദ്ധയേ158

സംവത്സരാംതേ ലവണം ഗുഡകുംകുമസംയുതമ്

ചംദനേനയുതം കുംഭം സഹസ്വർണാംബുജേന ച159

ഉമായാഃ പ്രീതയേ ഹൈമം തദ്വിദിക്ഷുഫലൈര്യുതമ്

സാസ്തരാവരണാം ശയ്യാം സവിശ്രാമാം നിവേദയേത്160

സപത്നീകായ വിപ്രായ ഗൗരീ മേ പ്രീയതാമിതി

ആത്മാനംദകരീം നാമ പ്രാപ്നുയാത്സംപദം നരഃ161

ആയുരാനംദസംപന്നോ ന ക്വചിച്ഛോകമാപ്നുയാത്

നാരീ വാ കുരുതേ യാ തു കുമാരീ വിധവാ തഥാ162

സാപി തത്ഫലമാപ്നോതി ദേവ്യനുഗ്രഹലാലിതാ

പ്രതിപക്ഷമുപോഷ്യൈവം മംത്രാർചനവിധാനതഃ163

രുദ്രാണാം ലോകമാപ്നോതി പുനരാവൃത്തിദുർലഭമ്

ഇമാം യഃ ശൃണുയാന്നിത്യം ശ്രാവയേദ്വാപി ഭക്തിതഃ164

ശക്രലോകം സ ഗത്വാ തു പൂജ്യതേ കല്പസംസ്ഥിതഃ

ശംകര ഉവാച

ഏവംവിധാ ഭവതി ചേന്നാരീ വ്രതപരായണാ165

സാവിത്രീ തു വരാകീ സാ തസ്യാഃ ശാപസ്തു കീദൃശഃ

ന കാചിദ്ഗണനാ ചാസ്തി യതസ്ത്രൈലോക്യസുംദരീ166

സാ പൂർവസ്യാപി വന്ദ്യാ ച ലക്ഷ്മീർവിഷ്ണുപ്രതിഗ്രഹാത്

മയാ പൂർവം തവാർഥായ ദക്ഷയജ്ഞസ്തു നാശിതഃ167

ലക്ഷ്മ്യർഥം വിഷ്ണുനാ ചാപി വാരിധിർമഥിതഃ പുരാ

ആജ്ഞാകരൗ ഭവത്യോശ്ച മാ കുരുഷ്വ ഭയം ക്വചിത്168

സാവിത്ര്യാ മാനനാ കാര്യാ കുപിതായാഃ പ്രസാദനമ്

മയാ ച വിഷ്ണുനാ ചൈവ ബ്രഹ്മണാ മാനമീപ്സുനാ169

ഗമിഷ്യേ ബ്രഹ്മസദനം ത്വം ച തിഷ്ഠ വരാനനേ

ഏവമുക്ത്വാ ഗതോ രുദ്രോ ഗൗരീ തത്ര വ്യവസ്ഥിതാ170

കൃതം യുഗം സമഗ്രം ച യജ്ഞേ തസ്മിൻഹുതാശനഃ

വഹംസ്തു ഹവ്യം ദേവാനാം പ്രീണയാനോ ജഗത്ത്രയമ്171

ഭോജനം ദ്വിജമുഖ്യേഷു ഭോഗാന്വിദ്യാധരേ ഗണേ

കാമാവാപ്തിം മനുഷ്യേഷു സർവമേവ ദദൗ പ്രഭുഃ172

രുദ്രേണോക്തസ്തദാ വിഷ്ണുർധർമാംസ്തേ ത്വം പ്രകീർത്തയ

ഗൗരീധർമാൻസരസ്വത്യാ വ്രതം യത്പരികീർതിതമ്173

ഇത്യേവമുക്തേ രുദ്രേണ വിഷ്ണുഃ പ്രോവാച സാദരമ്

നാഹം ധർമം ഖ്യാപയിഷ്യേ സ്വകീയം ശംകരാധുനാ174

ഭവാനാഖ്യാതു മാഹാത്മ്യം മദീയം സുരസത്തമ

ത്വയാ വൈ കഥിതം പൂർവം കൃതേ വൈ പാപസംക്ഷയഃ175

ഭവിഷ്യതി ന സംദേഹോ ഭവാൻപൂതോ ഭവിഷ്യതി

ഭീഷ്മ ഉവാച

മധുരാ ഗീർഭവേത്കേന വ്രതേന മുനിസത്തമ176

തഥൈവ ജനസൗഭാഗ്യം മതിർവിദ്യാസു കൗശലമ്

അഭേദശ്ചാപി ദാംപത്യേ സംഗോ ബംധുജനേന ച177

ആയുശ്ച വിപുലം പുംസാം തന്മേ കഥയ സത്തമ

പുലസ്ത്യ ഉവാച

സമ്യക്പൃഷ്ടം ത്വയാ രാജൻശ്യണു സാരസ്വതം വ്രതമ്178

യസ്യ സംകീർതനാദേവ ദേവീ തുഷ്യേത്സരസ്വതീ

യാവദ്ഭക്തഃ സ്തവം കുര്യാദേതദ്വ്രതമനുത്തമമ്179

പ്രാഗ്വാസരാദൗ സംപൂജ്യ ദിവ്യം സ്തവം സമാരഭേത്

അഥവാ രവിവാരേണ ഗ്രഹതാരാബലേന ച180

പായസം ഭോജയേദ്വിപ്രാൻകുര്യാദ്ബ്രാഹ്മണവാചനമ്

ശുക്ലവസ്ത്രാണി ദത്ത്വാ ച സഹിരണ്യാനി ശക്തിതഃ181

ഗായത്രീം പൂജയേദ്ഭക്ത്യാ ശുക്ലമാല്യാനുലേപനൈഃ

യഥാ ന ദേവി ഭഗവാൻബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ182

ത്വാം പരിത്യജ്യ തിഷ്ഠേച്ച തഥാ ഭവ വരപ്രദാ
വേദശാസ്ത്രാണി ധർമാണി നൃത്യഗീതാദികം ച യത്183
ന വിഹീനം ത്വയാ ദേവി തഥാ മേ സംതു സിദ്ധയഃ
ലക്ഷ്മീർമേധാ ധരാ പുഷ്ടിർഗൗരീ തുഷ്ടിർജയാ മതിഃ184
ഏതാഭിഃ പാഹി ചാഷ്ടാഭിമൂർതിഭിർമാം സരസ്വതി
ഏവം സംപൂജ്യ ഗായത്രീം വീണാകമലധാരിണീമ്185
ശുക്ലപുഷ്പാക്ഷതൈർഭക്ത്യാ സകമംഡലു പുസ്തകാമ്
മൗനവ്രതേന ഭുംജീത സായംപ്രാതശ്ച ധർമവിത്186
പംചമ്യാം പ്രതിപക്ഷം ച ഗാം ച വിപ്രായ ശോഭനാമ്
തഥൈവ തംഡുലപ്രസ്ഥം ഘൃതപാത്രേണ സംയുതമ്187
ക്ഷീരം ദദ്യാദ്ധിരണ്യം ച ഗായത്രീ പ്രീയതാമിതി
സംധ്യായാം ച തഥാ മൗനമേതത്കുർവൻസമാചരേത്188
ന രാത്ര്യാം ഭോജനം കുര്യാദ്യാവന്മാസാസ്ത്രയോദശ
സമാപ്തേ തു വ്രതേ ദദ്യാദ്ഭോജനം ശുക്ലതംഡുലൈഃ189
ദിവ്യാം വിതാനം ഘംടാം ച സിതനേത്രപടാന്വിതാമ്
ചംദനം വസ്ത്രയുഗ്മം ച ദധ്യന്നം സുരസം പുനഃ190
അഥോപദേഷ്ടാരമപി ഭക്ത്യാ സംപൂജയേദ്ഗുരുമ്
വിത്തശാഠ്യേനരഹിതോ വസ്ത്രമാല്യാനുലേപനൈഃ191
അനേന വിധിനാ യസ്തു കുര്യാത്സാരസ്വതം വ്രതമ്
സൗഭാഗ്യമതിയുക്തസ്തു സൂക്ഷ്മകംഠശ്ച ജായതേ192
സരസ്വത്യാഃ പ്രസാദേന ബ്രഹ്മലോകേ മഹീയതേ
നാരീ വാ കുരുതേ യാ തു സാപി തത്ഫലഭാഗിനീ193
ബ്രഹ്മലോകേ വസേദ്രാജന്യാവത്കല്പായുത ത്രയമ്
സാരസ്വതം വ്രതം യസ്തു ശൃണുയാദപി വാ പഠേത്194
വിദ്യാധരപുരേ സോƒപി വസേദബ്ദായുതത്രയമ്
ഇതി ശ്രീപാദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഡേ വ്രതാധ്യായോ നാമ ദ്വാവിംശോƒധ്യായഃ22